



**IZVJEŠĆE O OSTVARENJU GODIŠNJEG PLANA IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE
INTEGRIRANOG RAZVOJA OPĆINE LIVNO ZA 2015. GODINU**

Općina Livno, travanj 2016.godine

IZVRŠNI SAŽETAK

Planom implementacije za 2015. godinu predviđeno je provođenje 62 projekata ukupne vrijednosti **5.994.624,00 KM**. U 2015. godini započeta je implementacija 29 projekata, od kojih su 3 u cijelosti završeno.

Ukupna vrijednost implementiranih projekata je **2.325.853,00 KM**, što je **39%** realizacije u odnosu na projektirani financijski okvir. Za realizaciju implementiranih projekata izdvojeno je 78 % proračunskih sredstava, a ostatak iz eksternih izvora. Odnos započelih i planiranih projekata je u direktnoj vezi sa nedostupnosti sredstava iz eksternih izvora.

U pogledu ključnih prioriteta i fokusa za 2015. godinu, Općina Livno je realizirala:

- Projekt izgradnje prometnice u poslovnoj zoni „Jug“, što je rezultiralo izgradnjom novih poslovnih objekata koji su doveli do rasta investicija, odnosno poboljšanja poslovnog okruženja i zapošljavanja.
- Realizacijom Projekta rekonstrukcije zgrade Stare općine, uređen je prostor za izlaganje autohtonih proizvoda livanjske Općine.
- Projektom uređenja gradske tržnice u Livnu rješava se problem plasmana domaćih poljoprivrednih proizvoda i same kvalitete ponude (zadovoljavanje zdravstveno-sanitarnih uvjeta).
- Projektom izgradnje prstenastog vodovoda „Livanjski horizont“ i priključenju 41. kućanstva na vodovodnu mrežu, te saniranjem je 14 divljih odlagališta uz započete radove na izgradnji regionalne deponije, kao i poboljšanje energetske učinkovitosti na području općine sukladno SEAP-u“ rješavaju se dugogodišnji ključni problemi opskrbe pitkom vodom, zbrinjavanja otpada kao i unapređenje sustava obrazovanja.

U 2015. godini nije došlo do realizacije Projekta Gender akcijski plan jer na raspisani javni poziv za nevladine organizacije nije bilo prijava za izradu gender akcijskog plana, bez obzira što je stavljen kao prioritet u javnom pozivu.

Projekt uređenja gradskog parka – postavljanje fontane nije realiziran prebačen je u narednu godinu.

Kad se analizira tijek realizacije planiranih projekata bitno je naglasiti slijedeće:

- Da su se 23 projekta odvijala prema planu,
- Da su 2 projekta izmijenjena, odnosno prilagođena,
- Da je 1 projekt bio u fazi javne nabave i
- Da su 3 projekta završena.

Ako realizirane projekte promatramo po periodu realizacije, 2 projekta su istogodišnja, 20 projekata je višegodišnjih/prijelaznih.

Što se tiče sektorskih ciljeva, i ako se uzme u obzir činjenica da smo u drugoj godini implementacije strateških projekata, tijekom 2015. godine je ipak postignut određeni pomak.

U pogledu utjecaja realizacije Strategije na stanje makro pokazatelja, tijekom 2015. godine nije došlo do većih promjena.

Što se tiče izgradnje institucionalnih kapaciteta za učinkovito upravljanje razvojem, Općina Livno je tijekom 2015. godine uspostavila Službu za lokalni razvoj i investicije što će ubuduće rezultirati većim brojem pripremljenih projektnih prijedloga.

Kada je riječ o zaključcima i korektivnim akcijama u pogledu prethodne godine, najveće prepreke ili teškoće su se odnosile na planirano i moguće, što upućuje da će u narednom periodu biti neophodno realnije planirati eksterne izvore financiranja.

1. UVOD

Cilj ovog izvješća je da se na jednostavan i jasan način predstavljaju rezultati implementacije Strategije razvoja općine Livno tijekom 2015. godine. Ovim izvješćem se želi doprinijeti boljem donošenju odluka o strateškim prioritetima i operativnim ciljevima u narednim godinama. U tom smislu, ovaj dokument sadrži pouke i preporuke za buduću rad i predlaže mjere za poboljšanje procesa i rezultata implementacije Strategije.

Strategija Općine Livno je pripremljena u sklopu Projekta integriranog lokalnog razvoja u Bosni i Hercegovini (BiH) koji predstavlja zajedničku inicijativu Razvojnog programa Ujedinjenih naroda (UNDP) u BiH i Švicarske agencija za razvoj i suradnju (SDC).

Integrirana strategija razvitka općine Livno za period 2014. – 2023. godine usvojena je na sjednici Općinskog vijeća Livno, dana 06. lipnja 2014. godine („Službeni glasnik Općine Livno“ broj: 4/14) i predstavlja ključni strateško-planski dokument općine Livno. Vizija razvoja i strateški ciljevi Općine definirani su za period od 10 godina. Kao operativni instrument za realizaciju strategije, općina priprema trogodišnji plan implementacije (1+2) svake godine od usvajanja strategije. Detaljni plan implementacije za 2015.-2018. godinu je pripremljen kao i Indikativni financijski plan projekata za 2016. godinu, koje je Općinsko vijeće usvojilo dana, 03. veljače 2016. godine, („Službeni glasnik Općine Livno“ broj: 1/16). U sektorskim planovima definirani su programi, projekti i mjere koji su određeni za period od 3 godine.

Ovo izvješće odnosi se na implementaciju strateških, odnosno sektorskih prioritetnih projekata u 2015. godini koji se po MiPRO metodologiji planiraju uz konsultacije sa svim bitnim akterima u zajednici u svim fazama implementacije strategije.

Nositelj izrade Izvješća je Općinski razvojni tim uz savjetodavnu podršku konzultanta UNDP-a.

Podaci o implementaciji se kontinuirano prikupljaju korištenjem alata za praćenje implementacije Strategije (Excel tabela za praćenje projekata) i na osnovu definiranih sektorskih i makroekonomskih pokazatelja (SMI tabela). Podaci se timski analiziraju, na osnovu čega se priprema kvalitativni osvrt na promatrani period implementacije, kao i pouke i preporuke za naredni period.

2. STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI

2.1. Vizija

Integriranom strategijom razvitka općine Livno za period 2014. – 2023. godine, definirana je slijedeća vizija općine Livno:

„Općina Livno je općina gdje se gospodarstvo i infrastruktura spaja s tradicijom i povijesnim vrijednostima uz održivi razvoj“.

2.2. Strateški ciljevi

Uzimajući u obzir nalaze socio-ekonomske analize kao i SWOT analize, pravci razvitka općine Livno usmjereni su na:

- Iskorištavanje prirodnih resursa za razvitak poljoprivrede i stočarstva, te specifičnih poljoprivrednih proizvoda,
- Privlačenje ulaganja i intenziviranje industrijske proizvodnje u novootvorene poslovne zone,
- Zadržavanje mladih i omogućavanje povratka mladih u općinu Livno,
- Stvaranje kvalitetnijih uvjeta za život u gradu, kao i u ruralnim sredinama i poboljšanje javnih usluga i otvaranje životne sredine.

Strategijom razvitka također, su definirani strateški ciljevi sa njima pripadajućim sektorskim ciljevima.

Strateški cilj 1. Razvijena poljoprivredna proizvodnja i stočarstvo (koristeći i prirodne resurse: pašnjake i poljoprivredne površine)

Sektorski ciljevi:

1. Do 2018. godine povećati konkurentnost i održivost poljoprivredne proizvodnje povećanjem broja prerađivačkih kapaciteta u ruralnim sredinama,
2. Do 2018. godine stvoriti preduvjete za nove investicije i otvaranje novih radnih mjesta,
3. Do 2017. godine stvoriti pretpostavke za racionalno gospodarenje i planiranje prostorom i održivo korištenje prirodnih sirovina.

Strateški cilj 2: Jačanje sektora MSP sa odgovarajućom tehničkom i institucionalnom podrškom

Sektorski ciljevi:

1. Do 2018. godine stvoriti preduvjete za nove investicije i otvaranje novih radnih mjesta,
2. Do 2018. godine postići konkurentnost općine ispunjavanjem kriterija predviđenih certifikacijom općina za povoljno poslovno okruženje,
3. Do 2018. godine razviti prepoznatljive turističke sadržaje i urediti turističku infrastrukturu,

4. Do 2017. godine stvoriti pretpostavke za racionalno gospodarenje i planiranje prostorom i održivo korištenje prirodnih sirovina,
5. Poboljšanje energetske učinkovitosti na području općine sukladno SEAP-u.

Strateški cilj 3: Razvijena komunalna infrastruktura

Sektorski ciljevi:

1. Do 2018. godine poboljšati kvalitetu života kroz unaprjeđenje komunalnih usluga,
2. Do 2017. godine stvoriti pretpostavke za racionalno gospodarenje i planiranje prostorom i održivo korištenje prirodnih sirovina,
3. Do 2016. godine uspostaviti sustav upravljanja otpadom,
4. Poboljšanje energetske učinkovitosti na području općine sukladno SEAP-u.

Strateški cilj 4: Razvijena društvena infrastruktura

Sektorski ciljevi:

1. Do 2018. godine unaprijediti kvalitetu obrazovanja,
2. Do 2018. povećati dostupnost i kvalitetu socijalnih usluga i povećati socijalnu uključenost ranjivih skupina,
3. Do 2018. godine povećati dostupnost i kvalitetu kulturnih i sportskih usluga u općini,
4. Do 2018. unaprijediti postojeću prometnu infrastrukturu i društvenu infrastrukturu.

2.3. Ključni planirani prioriteti i fokusi u 2015. godini

Ključni prioriteti ekonomskog sektora

U skladu sa definiranim sektorskim ciljevima, ključni prioriteti ekonomskog sektora za 2015. godinu su: podrška razvoju poljoprivrede subvencioniranjem višegodišnjih nasada, zatim izgradnja gradske tržnice i unaprjeđenje kapaciteta Gospodarske zone Jug izgradnjom prometnice unutar zone.

Fokusiranje na potporama za razvoj poljoprivrede, izgradnju gradske tržnice i prometnice u Gospodarskoj zoni Jug doprinosi se ostvarenju sektorskog cilja 1. Do 2018. godine povećati konkurentnost i održivost poljoprivredne proizvodnje povećanjem broja prerađivačkih kapaciteta u ruralnim sredinama i sektorskog cilja 2. Do 2018. godine stvoriti preduvjete za nove investicije i otvaranje novih radnih mjesta.

Ključni prioriteti društvenog sektora

U društvenom sektoru za 2015. godinu ključni prioriteti su: Izgradnja glazbene škole, stipendiranje studenata, izgradnja cestovne infrastrukture.

Realizacijom ovih projekata doprinosi se ostvarenju sektorskog cilja 1. Do 2018. godine unaprijediti kvalitetu obrazovanja i sektorskog cilja 4. Do 2018. unaprijediti postojeću prometnu infrastrukturu i društvenu infrastrukturu.

Ključni prioriteti sektora okoliša

U sektoru okoliša za 2015. godinu ključni prioriteti su: Regulacija korita rijeke Bistrice i izrada regulacijskih planova.

Realizacijom ovih projekata doprinosi se ostvarenju sektorskog cilja 1. Do 2018. godine poboljšati kvalitetu života kroz unaprjeđenje komunalnih usluga i sektorskog cilja 2. Do 2017. godine stvoriti pretpostavke za racionalno gospodarenje i planiranje prostorom i održivo korištenje prirodnih sirovina.

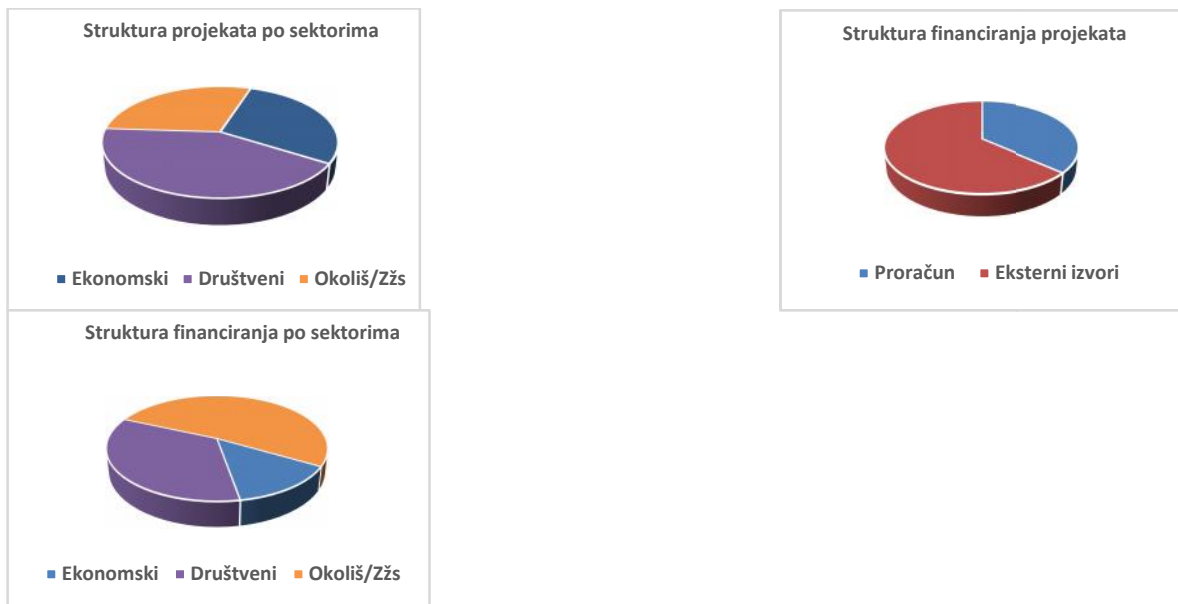
2.4. Zbirni pregled prioriteta projekata i okvira za njihovo financiranje obuhvaćenih Planom implementacije 2015-2017. godine

Za planski period 2015-2017. godine ukupno je planirano 69 projekata, od čega se 39 projekata odnosi na one koji su započeli u prethodnoj 2014. godini.

Promatrajući i po razvojnim sektorima za period 2015-2017. godine, u sklopu ekonomskog sektora je ukupno planirano 20 projekata, u društvenom sektoru 29 projekata, te u sektoru okoliša 20 projekata.

Za realizaciju ovih projekata planirano je ukupno 26.523.124 KM, od toga iz vlastitih izvora 9.703.165 KM, iz eksternih 16.819.959 KM.

U nastavku je grafički prikaz strukture planiranih projekata po broju projekata po sektorima, izvorima financiranja i financijskim parametrima po sektorima.



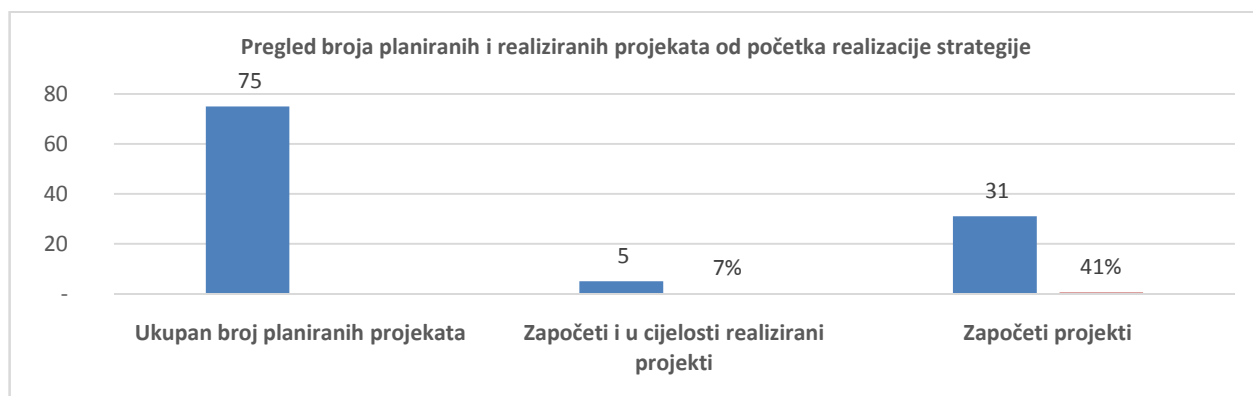
Što se tiče izvora eksternog financiranja, najzanimljiviji predviđeni izvori za period 2015-2017. godine su sredstva federacije i županije, te sredstva iz EU fondova. Za 10 % planiranih projekata napravljen je projektni prijedlog i postoji ideja o mogućem donatoru.

Planirano je da se najveći dio sredstava utroši u okviru sektora okoliša, jer se radi o projektima velikih kapitalnih ulaganja koje nije moguće realizirati samo proračunskim sredstvima, a to su projekti izgradnje prstenastog vodovoda „Livanjski horizont“ i izgradnja regionalne deponije.

3. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE INTEGRIRANOG RAZVOJA

3.1. Sažet osvrt na prethodni period implementacije

Od početka realizacije razvojne Strategije u potpunosti je završeno 5 projekata, što je 7% od ukupno planiranih 75 projekata. Također je započeto 20 višegodišnjih projekata koji su još uvijek u procesu realizacije. Pri tome, važno je napomenuti da se zbog nedostatka financijskih sredstava odustalo od 4 projekata, a da je kod 2 projekata izvršena izmjena/priloga avanje. Ujedno, u proces implementacije je uključena su 2 nova projekata (koji nisu bili planirani Strategijom, ali koje uključuje doprinosi realizaciji zacrtanih strateških/sektorskih ciljeva).



U tablici 1. je prikazan pregled implementacije projekata po sektorima.

Tablica 1. Zbirni pregled implementacije strategije

PREGLED	Broj projekata	Ekonomski	Društveni	Ekološki	Ukupno po godinama (u KM)	Ekonomski	Društveni	Ekološki
Ukupan broj projekata u strategiji (2014-2023)	75	21	33	21	21.648.274,00	3.185.624,00	10.003.000,00	8.459.650,00
Ukupan broj u cijelosti završenih projekata (2014-2015)	5	3	2	0	186.943,00	156.743,00	30.200,00	-
% u cijelosti završenih projekata	7%	14%	6%	0%	1%	5%	0%	0%

Ukupna vrijednost planiranih projekata je 21.648.274,00 KM, dok je vrijednost u potpunosti završenih projekata 186.943,00 KM, što je 1 % realizacije planiranog.

Tablica 2.

% realiziranog financiranja iz proračuna - ukupno i po sektorima				
	Ukupno	Društveni	Ekonomski	Ekološki
2014	84%	82%	27%	94%
2015	78%	77%	48%	89%

Kao što je vidljivo iz tablice 2. u prvoj godini na realizaciju završenih projekata izdvojeno je 84% proračunskih sredstava, a u 2015. godini 78%.

Promatrajući i realizaciju ukupnog broja započetih i u potpunosti završenih projekata, od početka realizacije strategije i ako se uzme u obzir da je riječ o vremenskom razdoblju od 18 mjeseci, može se zaključiti da je postignut nizak postotak realizacije. Također, važno je naglasiti da na tijek realizacije projekata utječu niz faktora (postupak javne nabave, vremenski uvjeti, financijska sredstva iz eksternih izvora).

3.2. Pregled implementacije Strategije u 2015. godini

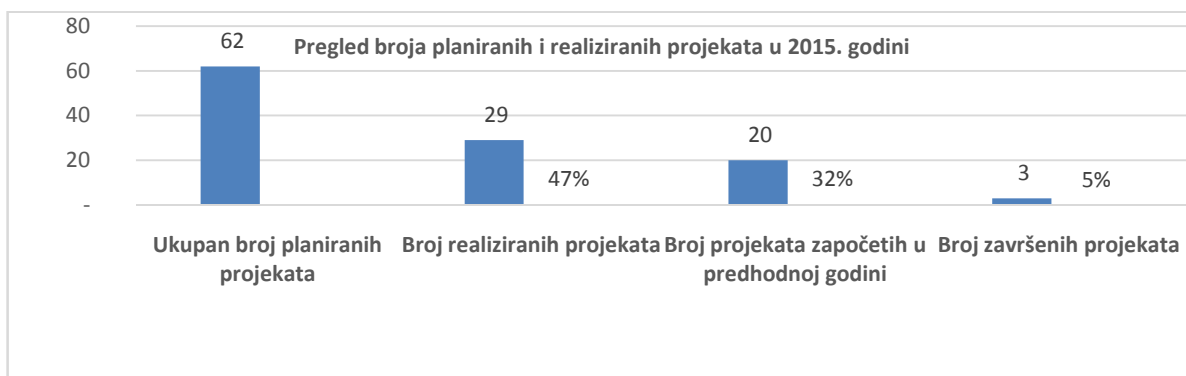
Planom implementacije za 2015. godinu planirana su 62 projekta, od toga su 28 projekata bila u fazi pripreme, 4 su prebačena u naredne godine, a 30 projekata je bilo spremno za implementaciju. Od ovih projekata 2 (dva) su istogodišnja, a 28 višegodišnjih prijelaznih.

Kad se analizira tijek realizacije planiranih projekata bitno je naglasiti slijedeće:

- Da su se 23 projekta odvijala prema planu,
- Da su 2 projekta izmijenjena, odnosno prilagođena,
- Da je 1 projekt bio u fazi javne nabave i
- Da su 3 projekta završena.

Ako realizirane projekte promatramo po periodu realizacije, 2 projekta su istogodišnja, 20 projekata je višegodišnjih/prijelaznih.

U nastavku je grafički prikaz realizacije projekata.

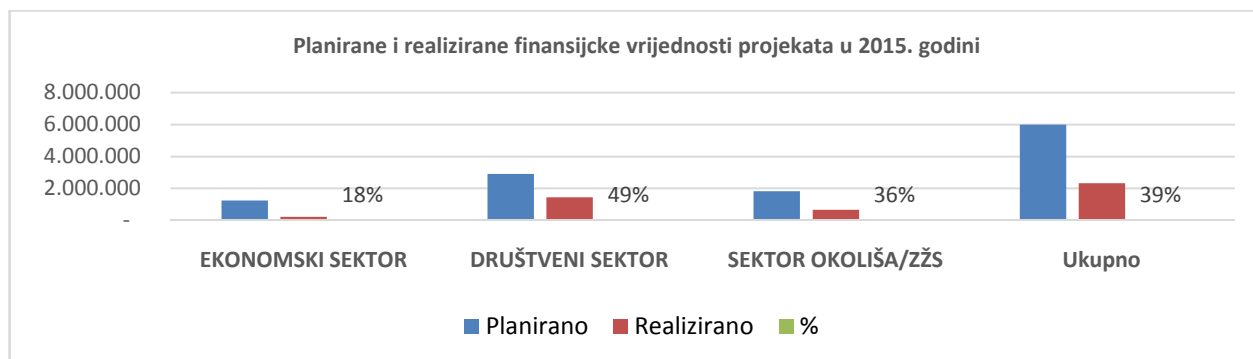


U 2015. godini nije došlo do realizacije Projekta Gender akcijski plan jer na raspisani javni pozivu za nevladine organizacije nije bilo prijave za izradu gender akcijskog plana, bez obzira što je stavljen kao prioritet u javnom pozivu.

Projekt ure enja gradskog parka – postavljanje fontane preba en je u narednu godinu.

Kada je rije o financijskoj realizaciji, ukupna realizacija projekata je **39%** u odnosu na plan. Pri tome u strukturi realiziranih projekata **78%** se odnosi na financiranje iz prora una dok je **22 %** iz eksternih izvora financiranja, što ponovno potvr uje injenice da su nam planirani vanjski izvori financiranja nedostižni.

U nastavku je grafi ki prikaz financijske realizacije po sektorima.



U tablicama u nastavku je dat detaljan prikaz ukupno realiziranih projekata u odnosu na planirano i po sektorima.

Tablica 3. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u 2015.godini (svi sektori)

PREGLED (cijeli i djelomično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz proračuna	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	62	5.994.624,00	3.627.665,00	2.366.959,00
% struktura financiranja od A			61%	39%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelomično realiziranih projekata	29	2.325.853,00	1.810.131,00	515.722,00
% u potpunosti ili djelomično realiziranih projekata (od A)	47%	39%		
% struktura (od B)			78%	22%
C. Ukupan broj djelomično realiziranih projekata	26	2.174.110,00	1.775.783,00	398.327,00
% djelomično realiziranih projekata (od A)	42%	36%		
% struktura (od C)			82%	18%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	3	151.743,00	34.348,00	117.395,00
% u cijelosti završenih projekata (od A)	5%	3%		
% struktura (od D)			23%	77%

Tablica 4. Financijska projekcija planiranih i ostvarenih projekata raspore enih po sektorima

Oblast razvoja	Zbirna financijska vrijednost projekata		Struktura financiranja realiziranih projekata	
	Planiranih	Realiziranih	Proračun (%)	Ostalo (%)
Društveni razvoj	2.909.000 KM	1.433.993 KM	77%	23%
Ekonomski razvoj	1.252.224 KM	224.181 KM	48%	52%
Ekološki razvoj	1.833.400 KM	667.679 KM	89%	11%
Ukupno projekata	5.994.624 KM	2.325.853 KM	78%	22%
% po strategiji razvoja	100%	39%		

Sektor ekonomskog razvoja

Pregled implementacije po broju projekata i ukupnim izvorima financiranja

Tablica 5.

PREGLED (cijeli i djelomično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz proračuna	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	17	1.252.224,00	596.765,00	655.459,00
% struktura financiranja od A			48%	52%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelomično realiziranih projekata	10	224.181,00	106.786,00	117.395,00
% u potpunosti ili djelomično realiziranih projekata (od A)	59%	18%		
% struktura (od B)			48%	52%
C. Ukupan broj djelomično realiziranih projekata	7	72.438,00	72.438,00	-
% djelomično realiziranih projekata (od A)	41%	6%		
% struktura (od C)			100%	0%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	3	151.743,00	34.348,00	117.395,00
% u cijelosti završenih projekata (od A)	18%	12%		
% struktura (od D)			23%	77%

U sektoru ekonomskog razvoja za 2015. godinu realizirani su projekti prikazani u tablici 5. Od ukupno planiranih 17 projekata, realizirano je 10 projekata, a 3 projekta su u cijelosti završena. Za realizaciju ovih projekata je planirano 2.909.000 KM, a izdvojeno je **224.181 KM**, od toga 48% prora unskih, a 52% sredstava iz eksternih izvora.

Najzna ajniji projekti u 2015.godinu u oblasti ekonomskog sektora su: Podrška poljoprivrednim proizvo a ima, podrška podizanju višegodišnjih nasad i uspostava ZIS-a (zemljišno informacijski sustav).

Društveni sektor

Tablica 6.

PREGLED (cijeli i djelomično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz proračuna	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	27	2.909.000,00	1.713.500,00	1.195.500,00
% struktura financiranja od A			59%	41%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelomično realiziranih projekata	13	1.433.993,00	1.109.122,00	324.871,00
% u potpunosti ili djelomično realiziranih projekata (od A)	48%	49%		
% struktura (od B)			77%	23%
C. Ukupan broj djelomično realiziranih projekata	13	1.433.993,00	1.109.122,00	324.871,00
% djelomično realiziranih projekata (od A)	48%	49%		
% struktura (od C)			77%	23%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	0	-	-	-
% u cijelosti završenih projekata (od A)	0%	0%		
% struktura (od D)			#DIJ/0!	#DIJ/0!

U društvenom sektoru u 2015. godinu realizirani su projekti prikazani u tablici 6. Od ukupno planiranih 27 projekata, realizirano je 13 projekata. Za realizaciju ovih projekata je planirano 2.909.000 KM, a izdvojeno je 1.433.993 KM, od toga 77% prora unskih sredstava, a preostalih 23% sredstava iz eksternih izvora 23 %.

Najzna ajniji projekti u 2015. godinu u oblasti društvenog sektora su projekti unaprje enja energetske u inkovitosti, izgradnji glazbene škole, izgradnji školske infrastrukture i stipendiranje studenata.

Sektor zaštite okoliša/životne sredine

Tablica 7.

PREGLED (cijeli i djelomično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz proračuna	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	18	1.833.400,00	1.317.400,00	516.000,00
% struktura financiranja od A			72%	28%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelomično realiziranih projekata	6	667.679,00	594.223,00	73.456,00
% u potpunosti ili djelomično realiziranih projekata (od A)	33%	36%		
% struktura (od B)			89%	11%
C. Ukupan broj djelomično realiziranih projekata	6	667.679,00	594.223,00	73.456,00
% djelomično realiziranih projekata (od A)	33%	36%		
% struktura (od C)			89%	11%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	0	-	-	-
% u cijelosti završenih projekata (od A)	0%	0%		
% struktura (od D)			#DIJ/0!	#DIJ/0!

U sektoru okoliša/ zaštite životne sredine u 2015. godinu realizirani su projekti prikazani u tablici 7. Od ukupno planiranih 18 projekata, realizirano je 6 projekata. Za realizaciju ovih projekata je planirano 1.833.400 KM, a izdvojeno 667.679 KM, od toga 89% proračunskih sredstava, a preostalih 11% iz eksternih izvora.

Najznačajniji projekti u 2015. godinu u oblasti okoliša/ zaštite životne sredine su u projekt regulacije korita rijeke bistrice i sanacija divljih deponija.

3.3 Ključni rezultati i ostvareni progres

Na osnovu svih prikupljenih i obradenih podataka o implementaciji projekata u 2015. godini, može se zaključiti da su postignuti slijedeći godišnji rezultati:

- Subvencionirana su 4 poljoprivredna kredita.
- Donesena je Odluka o pružanju podrške podizanju višegodišnjih nasada u periodu 2015-2018 po kojoj su je prihvaćeno i financirano 9 zahtjeva po kojima je ukupno zasađeno 18,27 ha nasada.
- Izrađena je karta bonitetne kategorije zemljišta Općine Livno i karta pedološkog sastava tla.
- Poduzete su aktivnosti stručne i financijske potpore lokalnim proizvođačima i Udruženjima koji pokreću inicijativu za zaštitu autohtonih proizvoda.

- Uspostavljeno je tijelo za suradnju sa gospodarstvenicima, odnosno Gospodarsko vijeće kojeg predstavljaju doma i gospodarstvenici, nevladina udruženja, predstavnici zakonodavne i izvršne vlasti i do sada su održana dva sastanka.
- Izvršene su ugovorene obveze u smislu uspostavljanja zaštite područja za livanjske divlje konje, odnosno zbrinjavanje i zaštita divljih konja.
- Započete su aktivnosti uređenja gradske tržnice u Livnu, proveden je postupak javne nabave, zaključen Ugovor o izradi glavnog projekta, te izabran izvođač radova.
- Izgrađena prometnica dužine 166 m u poslovnoj zoni "Jug"
- Rekonstruirana zgrada stare općine.
- Kroz projekt unaprjeđena energetska učinkovitost – izvršena je rekonstrukcija O.Š. I.G.K. i tim projektom je zamijenjen 71 otvor.
- Uređena je desna obala korita rijeke Bistrice u dužini od 595 m i lijeva u dužini od 245 m.
- Izgradnja glazbene škole realizira se planiranim aktivnostima izvođenjem građevinskih radova prizemlja, prvog kata i krova.
- Donesena je Odluka o usvajanju Regulacijskog plana „Rasadnik“.
- Sanirano je 14 divljih odlagališta na području Općine.
- Realiziran je Projekt sanacije gradskog stadiona kroz aktivnosti rekonstrukcije klubane i tribina.
- Stipendirano je 55 studenata u iznosu od po 1000 KM.
- Gradska knjižnica je obogaćena sa 168 novih naslova.
- Sufinanciran je prijevoz za 921. učenika osnovnih i srednjih škola (IGK 258, FLK 158, GIM 87, ŠUP 275, EKŠ 143).
- Kroz projekt Manifestacija Dani sporta općine Livno održane su slijedeće sportske aktivnosti:
 - Ulični nogomet STRI BALL,
 - Liga mjesnih zajednica Općine Livno,
 - Malonogometni turnir ljeta 2015.

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1: "Do 2018. godine stvoriti preduvjete za nove investicije i otvaranje novih radnih mjesta".

Doprinos u ostvarenju ovog sektorskog cilja ogleda se u unaprjeđenju kapaciteta poslovne zone "Jug", izgradnjom prometnice dužine 166 m, a što je rezultiralo izgradnjom novih poslovnih objekata koji su doveli do rasta investicija, odnosno poboljšanja poslovnog okruženja i zapošljavanja.

Sektorski cilj 2. „Do 2018. godine povećati konkurentnost i održivost poljoprivredne proizvodnje povećanjem broja prerađivačkih kapaciteta u ruralnim sredinama“.

Doprinos u ostvarenju ovog sektorskog cilja ogleda se u implementiranim projektima podrške poljoprivrednim proizvođačima, čijom realizacijom je došlo do proširenja kapaciteta postojećih poljoprivrednih proizvođača i registracije 40 novih poljoprivrednih

gospodarstava i klijenata, te novim Projektom: podizanje višegodišnjih nasada, registriralo se 20 novih poljoprivrednih gospodarstava.

Sektorski cilj 3. „Do 2018. godine posti i konkurentnost Op ine ispunjavanjem kriterija predvi enih certifikacijom op ina za povoljno poslovno okruženje“,
Doprinos u ostvarenju ovog sektorskog cilja ogleda se u implementiranju projekta Certificiranje Op ine Livno, donošenju Odluke o održavanju godišnjeg skupa gospodarstvenika Op ine Livno, donošenju Odluke o osnivanju Vije a gospodarstvenika Op ine Livno i financijsku potporu gospodarstvenicima na sudjelovanju na gospodarskim skupovima odnosno sajmovima.

Sektorski cilj 4. „Do 2018. godine razviti prepoznatljive turisti ke sadržaje i urediti turisti ku infrastrukturu“.

Doprinos u ostvarenju ovog sektorskog cilja ogleda se u implementiranju projekta rekonstrukcije zgrade Stare op ine u kojoj je ure en prostor za izlaganje autohtonih proizvoda livanjske op ine, Projektom stalni postav etnografske zbirke i provo enjem Odluke o zaštiti divljih konja koji se smatraju turisti kim resursom, doprinijelo se razvoju turisti kih sadržaja Op ine Livno.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 1. „Do 2018. godine unaprijediti kvalitetu obrazovanja“.

Doprinos u ostvarenju ovog sektorskog cilja ogleda se u implementiranju projekta na unaprje enju energetske u inkovitosti, izgradnji glazbene škole, izgradnji školske infrastrukture, stipendiranju studenata. Svaka navedena aktivnost ima pozitivni u inak na unaprje enje i kvalitetu obrazovanja.

Sektorski cilj 2. „Do 2018. pove ati dostupnost i kvalitetu socijalnih usluga i pove ati socijalnu uklju enost ranjivih skupina“.

U 2015. godini nisu realizirani planirani projekti ijom realizacijom bi se doprinijelo ovom sektorskom cilju, budu i da je realizacija planiranih projekata ovisili od drugih izvora, potrebno je upotrijebiti dodatne aktivnosti kako bi se osigurala sredstva za realizaciju planiranih projekata, a time i doprinijelo zadanom cilju.

Sektorski cil 3. „Do 2018. godine pove ati dostupnost i kvalitetu kulturnih i sportskih usluga u op ini“.

Doprinos u ostvarenju ovog sektorskog cilja ogleda se u implementiranim projektima sportskih i kulturnih manifestacija, a što je svakako doprinos u ostvarenju zadanog cilja.

Sektorski cilj 4. „Do 2018. unaprijediti postoje u prometnu infrastrukturu i društvenu infrastrukturu“.

Doprinos u ostvarenju ovog sektorskog cilja ogleda se u implementiranju projektu rekonstrukcije cestovne infrastrukture, što pokazuje rezultat od izvođenja pripremnih radova na izgradnji Ulice 4. u naselju Podvornice i prometnice u zoni Jug. u 2015. godini, što je značajan doprinos zadanom cilju.

Sektor zaštite i unapređenja okoliša

Sektorski cilj 1. „Do 2018. godine poboljšati kvalitetu života kroz unapređenje komunalnih usluga“.

Doprinos u ostvarenju ovog sektorskog cilja ogleda se u priključenju 41. kućanstva na vodovodnu mrežu kroz Projekt izgradnje prstenastog vodovoda „Livanjski horizont“ i uređenju korita rijeke Bistrice (desna obala regulirana na dužini od 595 m, lijeva kompletno na dužini od 245 m i djelomično na dužini od 105 m).

Sektorski cilj 2. „Do 2017. godine stvoriti pretpostavke za racionalno gospodarenje i planiranje prostorom i održivo korištenje prirodnih sirovina“, doprinos u ostvarenju ovog sektorskog cilja u 2015. godini ogleda se u implementiranju projekta izrade regulacijskih planova, po kojem je donesen je Regulacijski plan „Rasadnik“.

Sektorski cilj 3. „Do 2016. godine uspostaviti sustav upravljanja otpadom“, a u 2015. godini sanirano je 14 divljih odlagališta i započeti su radovi na izgradnji regionalne deponije, a rješavanjem ovog problema uveliko doprinosi ostvarenju zadanog cilja.

Sektorski cilj 4. „Poboljšanje energetske učinkovitosti na području općine sukladno SEAP-u“.

Doprinos u ostvarenju ovog sektorskog cilja u 2015. godini ogleda se u implementiranju projekta zamjene otvora na školskim objektima.

Iz svega navedenog možemo konstatirati da je došlo do djelomičnog ostvarenja sektorskih ciljeva.

Osvrt na generalne makroekonomske indikatore

Op ina Livno spada u red srednjih op ina u Federaciji BiH. Na osnovu stupnja razvijenosti razvrstana je u red slabije razvijenih op ina. Kretanje važnih makroekonomskih pokazatelja Op ine Livno od 2012. do 2015. godine predstavljeni su u narednoj tablici.

Makro indikatori razvoja

OSNOVNI INDIKATORI RAZVOJA	Indikator	2012	2013	2014	2015
Indeks razvijenosti	indeks	80,6	79,8	99,5	76,5
Stanovništvo	broj	31727	31659	37.487	31.422
Zaposlenih stanovnika	broj	4166	4189	4176	4.063
	%	13,1	13,2	11,1	12,9
Nezaposlenih stanovnika	broj	3870	4084	4172	4.177
	%	48,16	49,4		50,7
Bruto doma i proizvod	iznos	196.434.000,00	201.605.000,00	205.918.000	
	po glavi	6191	6368	6529	
Investicije na teritoriji JLS	iznos	12.933.000	10.005.000		
Broj poduze a/1000 stanovnika	omjer	54	54,1		53,4
Prosje na neto pla a u KM	iznos	873	880	918	900
Broj u enika osnovnih i srednjih škola na hiljadu stanovnika	broj	118	114		67 35
Socijalni transferi po glavi stanovnika	po glavi	17,32	21,29		
Broj ljekara/1000 stanovnika	omjer	1,7	1,9		2,1
Iznos realiziranih sredstava za prioritete iz razvojne strategije	iznos				
DOPUNSKI INDIKATORI RAZVOJA					
Udio realiziranih kapitalnih investicija u budžetu JLS	omjer	28%	35%		

Poljoprivrednih gospodarstva/1000 stanovnika	omjer	0,87	0,93		
Broj korisnika socijalne pomoći/1000 stanovnika	omjer	0,2	0,2		

Vertikalna usklađenost i međusobni utjecaj sektorskih projekata

Tijekom 2015. godine implementirani su određeni projekti koji su ostvarili utjecaj na više sektora. To su prvenstveno projekti: Potpora poljoprivrednoj proizvodnji, Izgradnja prometnice u poslovnoj zoni "Jug", Rekonstrukcija zgrade stare općine, Uređenje korita rijeke Bistrice, Izgradnja glazbene škole.

Realizacija ovih projekata ima utjecaj na ostvarenje:

- Prvog cilja sektora zaštite okoliša, odnosno na poboljšanje kvalitete života kroz unaprjeđenje komunalnih usluga.
- Drugog i trećeg cilja ekonomskog sektora, povećanjem broja prerađivačkih kapaciteta u ruralnim sredinama, te
- Prvog cilja društvenog sektora, unaprjeđenje kvalitete obrazovanja.

Međutim, zbog nedostatka planiranih financijskih sredstava viših nivoa vlasti nije došlo do realizacije većeg broja projekata, to se prvenstveno odnosi na infrastrukturne projekte i projekte uređenja komunalne oblasti, za koje se planirala financijska potpora viših nivoa vlasti.

Osvrt na Institucionalne kapacitete općine

Nadležnosti u smislu upravljanja i definiranja dugoročnih ciljeva, kao i vanjske koordinacije nisu izričito dodijeljene niti jednoj službi, te je potrebno precizirati poslove koji su sa tim povezani.

U 2015. godini u najvećoj mjeri u provedbu strategije imale su Služba za gospodarstvo i inspeksijske poslove, i Služba za graditeljstvo, prostorno uređenje i stambeno komunalne poslove.

Poslove pripreme i koordinaciju izrade općinske razvojne strategije provodila je Služba za gospodarstvo i inspeksijske poslove, a u budućnosti te poslove provoditi Služba za lokalni razvoj i investicije. U nadležnosti ove službe planirani su slijedeći poslovi: provedba strategije, izrada planova dugoročnih strateških ciljeva, koordinacija sa eksternim akterima, priprema projekata za eksterno financiranje, komunikacija sa domaćim i stranim donatorima, domaćim i stranim investitorima, razvojnim agencijama i fondovima, višim nivoima vlasti na poslovima razvoja općine.

Pri tom je važno napomenuti da:

- treba usvojiti proceduru o planiranju, provedbi vrednovanju i izvještavanju godišnjeg rada Općine Livno,

- treba izraditi plan razvoja ljudskih resursa kroz suradnju Službe za lokalni razvoj i investicije i ostalih službi i po etiti s organizacijom obuka unutar opinske administracije, te uključiti i zainteresirane aktere izvan Opine iz oblasti vezanih za strategiju, posebno za upravljanje i razradu projekata za donatorske fondove,
- treba organizirati obuke u područjima strateškog planiranja i upravljanja lokalnim razvojem,
- treba za djelatnike zadužene za vođenje projekata u svim službama organizirati obuke koje će podići nivo znanja i vještina u područjima pisanja projektnih prijedloga, upravljanja projektnim ciklusom, praćenja i ocjene uinkaimplementacije projekata.
- niti jedna služba ne gubi ništa od svojih izvornih nadležnosti i odgovornosti,
- uz pomoć Službe za lokalni razvoj i investicije, svaka služba realizira i prati pripremu i implementaciju strategije razvoja opine iz svoje nadležnosti (učestuje u strateškom planiranju, izradi godišnjeg plana implementacije strategije, ugradnje prioriteta u planove rada službi, razrada svakog projekta uključujući i indikatore za praćenje implementacije, ocjene uinkai izvještavanje),
- je neophodna kontinuirana suradnja i koordinacija sa Načelnikom Opine, drugim službama, Opinskim vijećem.